

## Wstęp

W styczniu 2016 r. w Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji przy współpracy z Komendą Główną Policji podjęło decyzję o utworzeniu narzędzia informatycznego *Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa w Polsce*. Wiodącą rolę w tworzeniu tego narzędzia miało Biuro Prewencji Komendy Głównej Policji. Podczas prac nad Krajową Mapą Zagrożeń Bezpieczeństwa (dalej również KMZB) w całym kraju prowadzono konsultacje. Odbęło się ich około 12 tys., a uczestniczyło w nich 217 tys. osób. Uczestnicy konsultacji społecznych odpowiadali na dwa główne pytania: *Czy Mapa Zagrożeń jest potrzeba? Co powinna zawierać?*

Niniejsza książka poświęcona jest omówieniu realizacji projektu *Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa w Polsce*, ważnego narzędzia, które pozwala na właściwe zidentyfikowanie i przedstawienie skali i rodzaju zagrożeń. W ciągu ostatnich kilkunastu lat odnotowywany jest systematyczny spadek przestępczości oraz wysoka ocena pracy Policji przez społeczeństwo<sup>1</sup>. Obecnie przekonanie o bezpieczeństwie życia w naszym kraju jest już prawie powszechne – podziela je aż 89% badanych. Przeciwnego zdania jest tylko co jedenasty respondent (9%, tj. o 7 punktów procentowych mniej niż w 2016 roku)<sup>2</sup>. Większość badanych (68,7%) uważa Policję za skuteczną, a 69,2% Polaków ocenia dobrze pracę policjantów pełniących służbę w okolicy ich miejsca zamieszkania. Ponad trzy czwarte Polaków (76,1%) czuje się bezpiecznie podczas spacerów po zmroku w okolicy swojego zamieszkania<sup>3</sup>.

Ponieważ poczucie bezpieczeństwa jest podstawową, egzystencjalną i zdecydowanie najważniejszą potrzebą każdego człowieka, Policja – jako jedna z kluczowych instytucji odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego w Polsce, wypracowała narzędzie w celu współtworzenia ze społecznościami lokalnymi mapy określającej skalę i rodzaj zagrożeń, zidentyfikowanych zarówno przez instytucje współodpowiedzialne za bezpieczeństwo i porządek publiczny, jak i społeczeństwo. Zgodnie z założeniem projektu adresatem informacji jest społeczeństwo, a z kolei informacje uzyskane od społeczeństwa są źródłem wspierającym statystyki policyjne. Takim narzędziem jest wizualizacja stanu bezpieczeństwa w formie tzw. map zagrożeń. Mapy zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego są wykazami zagrożeń dla życia i zdrowia ludzkiego oraz mienia, sporządzonymi przy uwzględnieniu ich rozkładu w przestrzeni i czasie. We wstępnym etapie działań sfinalizowano w Komendzie Głównej Policji prace związane z przygotowaniem

<sup>1</sup> Więcej o poszczególnych latach w corocznych badaniach CBOS dotyczących pracy Policji.

<sup>2</sup> *Opinie o bezpieczeństwie i zagrożeniu przestępczością. Komunikat z badań*, CBOS, 2017/48, s. 1.

<sup>3</sup> Na podstawie Polskiego badania przestępczości z 2017 roku.

prototypu narzędzia informatycznego umożliwiającego prezentację społeczeństwu zagrożeń w sieci Internet. Narzędzie to miało umożliwić samodzielne sygnalizowanie przez obywateli zagrożeń bezpieczeństwa zgodnie z ich subiektywnym odczuciem. Kolejnym etapem projektu była interaktywna strona internetowa. W znacznej mierze wdrożenie tego rozwiązania uzależnione było od rozstrzygnięcia natury prawnej dotyczącego udostępniania tego typu danych „na zewnątrz”.

Komendant Główny Policji nadinsp. dr Jarosław Szymczyk wypowiedział się dla Auterek niniejszej publikacji na temat Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa następująco:

„Przed dwoma laty przed Policją postawiono zadanie stworzenia nowego narzędzia, służącego między innymi do aktywizacji społeczności lokalnych. Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa jest platformą wymiany informacji między obywatelami a Policją. Mapa od 5 października 2017 r. obejmuje swoim zasięgiem całą Polskę. Funkcjonowanie Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa związane jest z działaniami budującymi świadomość społeczną w zakresie odpowiedzialności za stan bezpieczeństwa w społecznościach lokalnych. W konsekwencji prowadzi to do stworzenia trwałego partnerstwa na rzecz bezpieczeństwa umożliwiającego lokalizację, identyfikację i eliminację czynników kryminogennych, zanim nastąpi ich eskalacja. W dzisiejszym świecie żadna instytucja odpowiedzialna za bezpieczeństwo nie jest w stanie prawidłowo funkcjonować bez społecznego wsparcia, a najlepsze efekty w zapobieganiu i zwalczaniu przestępczości przynosi współdziałanie społeczeństwa z Policją. Wprowadzenie rozwiązań poprzez Krajową Mapę Zagrożeń Bezpieczeństwa jest elementem działań dostosowujących bezpieczeństwo do zmieniającego się >zapotrzebowania< w tym zakresie.

Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa jest źródłem informacji dotyczących zagrożeń lokalnych i aktywizuje społeczność lokalną do współpracy z Policją. Pomimo pewnych początkowych trudności w pracy nad tworzeniem map zagrożeń są one cennym narzędziem do informowania społeczeństwa o stanie faktycznym zagrożeń w każdym regionie, a także do przeciwdziałania wykroczeniom i przestępstwom. Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa kształtuje także kulturę prawną mieszkańców, społeczeństwa oraz szacunek do obowiązujących norm społecznych. Angażowanie społeczeństwa w tworzenie bezpieczeństwa społecznego w środowisku lokalnym konstruuje funkcję integrującą.

Wartością Mapy jest sama informacja przekazana od osoby bezpośrednio zainteresowanej przeciwdziałaniem zagrożeniom. W przypadku potwierdzenia taka informacja stanowi podstawę do formułowania zadań policjantów pełniących służbę do czasu całkowitego wyeliminowania zagrożenia.

Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa jest nowoczesnym systemem komunikacji, z którego korzysta coraz więcej mieszkańców. Stanowi kolejny krok w budowaniu i podtrzymywaniu relacji między Policją a społeczeństwem. Mieszkańcy

mają realny wpływ na poprawę bezpieczeństwa, a policjanci czują wsparcie społeczności lokalnej, co pozwala z jednej strony na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, a z drugiej strony buduje zaufanie do Policji i zachęca do współpracy z Policją i budowania społeczeństwa obywatelskiego. Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa to bardzo cenne narzędzie w kształtowaniu edukacyjnej roli Policji oraz realnego angażowania obywateli w kształtowanie bezpieczeństwa i porządku publicznego. To płaszczyzna współpracy i wymiany doświadczeń, pozwalająca na budowanie wzajemnego zaufania. Jestem głęboko przekonany, że takie publikacje będą przyczyniały się do propagowania jakże istotnej roli edukacyjnej i informacyjnej tego narzędzia, a także do wzrostu świadomości o realnym wpływie na budowanie bezpieczeństwa w społeczeństwie obywatelskim z udziałem służb.

Dziękuję ze podjęcie tej tematyki przez Autorki publikacji, a także przez studentów Wyższej Szkoły Humanitas, których zainteresowanie zagadnieniem poczytuję za sukces Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa.

Życząc miłej lektury publikacji pt. *Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa nową formą dialogu polskiej Policji ze społecznością lokalną na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego – w aspekcie społeczno-pedagogicznym*, zachęcam Państwa do aktywnego udziału w aplikacji Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa, dzięki któremu przyczynią się Państwo do realnego kształtowania bezpieczeństwa w społecznościach lokalnych”.

